

A LA MESA DEL CONGRÉS DELS DIPUTATS

....., a l'empara del que estableixen l'article 124 i següents del vigent Reglament del Congrés dels Diputats, ens dirigim a la Mesa d'aquest Congrés per presentar la següent:

PROPOSTA DE LLEI ORGÀNICA D'AMNISTIA I DE RESOLUCIÓ DEL CONFLICTE POLÍTIIC ENTRE CATALUNYA I L'ESTAT ESPANYOL

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El dret a l'autodeterminació s'entén com un principi fonamental dels drets col·lectius dels pobles, però també, i des de principis de segle xx, com un mecanisme de solució pacífica i fins i tot preventiva a conflictes internacionals, que més tard prendran formes concretes en els processos de descolonització i d'alliberament nacional. En aquest sentit, l'any 2000 va tenir lloc a Ginebra la primera Conferència Internacional pel Dret a l'Autodeterminació.

El dret a l'autodeterminació està recollit en diversos tractats internacionals referents en matèria de drets humans fonamentals: la Declaració Universal dels Drets Humans de les Nacions Unides de 1948 –per mitjà de la inclusió del principi d'autodeterminació per l'Assemblea General de l'ONU el 1951–; la Carta Fundacional de les Nacions Unides de l'any 1954, en l'article 1.2; el Pacte Internacional pels Drets Civils i Polítics i el Pacte Internacional pels Drets Econòmics Socials i Culturals, signats l'any 1966, i la Declaració Universal dels Drets Col·lectius dels Pobles, signada a Barcelona l'any 1998.

A Europa, durant els segles xx i XXI, i a part dels processos de descolonització en què els estats europeus eren, en gran majoria, metròpolis que van haver de cedir davant dels processos d'alliberament nacional de les colònies, hi ha hagut diversos processos d'autodeterminació: les repúbliques bàltiques, l'any 1990 –Estònia, Letònia i Lituània–; la creació d'uns altres 12 estats post caiguda de la URSS, l'any 1991 –Armènia, Azerbaidjan, Bielorrússia, Geòrgia, Kazakhstan, Kirguizistan, Moldàvia, Rússia, Tadjikistan, Turkmenistan, Ucraïna i Uzbekistan–; Txèquia i Eslovàquia, l'any 1993; Bòsnia-Herzegovina, Croàcia, Eslovènia i Macedònia, també entre el 1992 i el 1993; Montenegro, l'any 2006, i Kosovo, l'any 2008. El cas de Montenegro té especial interès perquè va ser amb l'aval i la participació de la Unió Europea, que és qui fixà les condicions i els marcs per a un referèndum d'autodeterminació. I també el cas de Kosovo, que va motivar una sentència de la Cort

Internacional de Justícia de l'Haia indicant que una declaració unilateral d'independència no és una il·legalitat en si mateixa.

L'autodeterminació és un principi reconegut en el marc del dret internacional i un concepte que s'entén com a paraigua d'altres drets col·lectius de les persones i els pobles, en la mesura en què funciona com una matriu d'autotutela d'altres drets i té a veure amb la capacitat de decidir el futur polític d'un poble.

II

En una societat democràtica, el lliure exercici dels drets polítics no hauria de tenir com a resposta la via de la justícia penal. La llibertat d'expressió, de reunió i manifestació, de participació política per mitjà del vot per a l'elecció de representants o per a l'expressió directa d'una decisió, constitueixen mecanismes bàsics i essencials que garanteixen la salut democràtica d'una societat. Es tracta de drets i llibertats fonamentals que no només garanteixen l'expressió de la voluntat dels ciutadans individualment i en conjunt, sinó que, a més, es configuren com els mecanismes bàsics amb els quals canalitzar democràticament el dissens i la resolució dels conflictes polítics.

I això és rellevant en tant que l'històric conflicte polític entre Catalunya i l'Estat espanyol s'aguditzà precisament després del fracàs de la proposta de nou pacte estatutari, enèsim intent de trobar un encaix de les aspiracions d'autogovern catalanes dels actors polítics, socials, econòmics i culturals de Catalunya. En efecte, la reforma estatutària aprovada pel Parlament de Catalunya i per les Corts Generals i referendada per la ciutadania catalana el 2006 topà amb el recurs a la via jurisdiccional.

A grans trets, l'Estatut del 2006 partia d'una interpretació oberta del marc constitucional i de les potencialitats jurídiques de la norma estatutària com a instrument per a l'aprofundiment de l'autogovern. Entre altres objectius, perseguia un reconeixement millor de la identitat comunitària de Catalunya, l'elevació a rang estatutari del model lingüístic, més i millor garantia de les competències i un sistema de finançament suficient, equitatiu i solidari.

La Sentència 31/2010, de 28 de juny, del Tribunal Constitucional, no fou deferent amb un legislador tan singular com el de la reforma estatutària catalana, i va truncar, d'aquesta manera, la normal culminació del procés de reforma, desactivant normativament el text de l'Estatut del 2006, aprovat amb un alt consens polític i referendat per la ciutadania a les urnes, de manera que va desplaçar no només la via parlamentària paccionada sinó també el diàleg polític com a mètode per a la resolució de conflictes.

Davant aquesta situació de conflicte entre les institucions de l'Estat i de la Generalitat, la societat catalana, mitjançant els seus legítims representants, optà per reivindicar l'exercici ple dels drets i les llibertats fonamentals amb l'objectiu de decidir, de nou democràticament, el seu futur polític. Per això, el Parlament de Catalunya acordà acudir a una via apta i prevista en l'ordenament per conèixer l'opinió de la població, fet que, a més de clarificador, era convenient en la fase de conformació de la voluntat prèvia a l'impuls de qualsevulla iniciativa política.

El punt de partida fou la Resolució del Parlament de Catalunya 5/X, de 23 de gener de 2013, per mitjà de la qual la Cambra catalana expressà la voluntat d'exercir el dret a decidir en el marc de la legalitat vigent, segons el principi democràtic, seguint l'estela d'altres territoris integrants d'estats liberal demòcrates com el Quebec (1980 i 1995) o Escòcia (acord de 2012

per convocar un referèndum el 2014) i tenint en compte, a més, el criteri expressat per la Cort Suprema del Canadà en el seu Dictamen de 1998 i en els Informes del Consell Assessor per la Transició Nacional creat pel Govern de la Generalitat a principis de 2013.

El que es proposava amb el dret a decidir era l'aplicació d'un delicat equilibri entre legalitat i legitimitat en un estat de dret. Aquesta concepció partia del caràcter instrumental de la Constitució i del seu sotmetiment a la voluntat popular, amb l'objecte d'assolir vies interpretatives que permetessin canalitzar aquesta voluntat dins d'un marc constitucional que, si no preveu expressament l'esdeveniment d'una secessió, sí preveu el dret fonamental a la participació.

En aquest context, és suficient recordar la petició del Parlament de Catalunya a les Corts Generals (8 d'abril de 2014), rebutjada pel Congrés dels Diputats, perquè l'Estat delegués en la Generalitat de Catalunya les funcions executives necessàries per autoritzar la convocatòria d'una consulta popular per la via de referèndum de caràcter consultiu i, això, tot i que comptava amb un ampli suport de la Cambra i de la societat catalana. O la sort que varen patir tant la Llei de Catalunya 4/2010, de 17 de març, de consultes populars per via de referèndum com la Llei de Catalunya 10/2014, de 26 de setembre, de consultes populars no referendàries i altres formes de participació ciutadana, que foren impugnades davant el Tribunal Constitucional.

En aquest íter polític seguit per les institucions catalanes, és obligat mencionar també el procés participatiu sobre el futur polític de Catalunya de 9 de novembre de 2014 (9-N), plantejat com a alternativa davant la impossibilitat evidenciada de celebrar una consulta autoritzada per les Corts o regida per les lleis del Parlament de Catalunya. Com és sabut, aquesta iniciativa comptà amb una participació massiva de la ciutadania, però tornà a col·lidir amb la judicialització del conflicte en lloc de recórrer a les vies polítiques. Aquesta vegada, a més, davant la justícia penal, després de les accions exercides per l'Estat davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que condemnà a penes d'inhabilitació, i davant el Tribunal de Comptes, que imposà el pagament de prop de 5 milions d'euros als màxims responsables del Govern de la Generalitat.

El resultat de les eleccions al Parlament de Catalunya de 2015 no podia ser aliè a tot allò que havia succeït fins aquest moment. Obstruïda la via del referèndum pactat o de la consulta no referendària, i ateses les limitacions de l'expressió política del 9-N, les eleccions del mes de setembre varen adquirir un caràcter plebiscitari, amb el resultat que els esmentats comicis expel·liren una majoria favorable a iniciar un procés democràtic que culminés amb la independència de Catalunya, en el cas que així ho decidís la ciutadania amb el seu vot. Per això, es conformà una majoria parlamentària que no només atorgà la confiança a un Govern amb un programa públic, conegut i explícit en el sentit expressat sinó que, per voluntat expressa, residencià el debat i les principals decisions polítiques en la seu parlamentària.

La resposta de les institucions de l'Estat insistí en el procés de judicialització complementat amb altres mesures administratives, especialment a partir del moment en què les institucions de la Generalitat decidiren continuar amb l'objectiu de l'organització d'un referèndum. En aquest punt, cal mencionar el bloqueig de la inviolabilitat i l'autonomia parlamentària mitjançant tot tipus d'accions i recursos judicials, als quals seguiren detencions i actuacions de les forces i els cossos de seguretat de l'Estat. Finalment, el referèndum se celebrà l'1 d'octubre de 2017, amb la participació de més de dos milions de persones, però fou respost

amb violència policial, exercida per les forces i els cossos de seguretat de l'Estat sobre votants indefensos, amb greu afectació als drets humans fonamentals.

Més tard, l'Audiència Nacional dictà ordres de presó preventiva per a dos activistes socials, els líders d'Òmnium Cultural i de l'Assemblea Nacional Catalana. Seguidament, les actuacions judicials afectaren el conjunt del Govern de la Generalitat, diversos membres de la Mesa del Parlament de Catalunya i portaveus i líders polítics. La Presidenta del Parlament, el Vicepresident del Govern i fins a set Consellers acabaren ingressant a presó. La resta de membres del Govern, encapçalats pel President, com també altres destacats líders polítics, optaren per denunciar des de diferents estats europeus tals esdeveniments i el desenvolupament dels procediments judicials iniciats contra dirigents independentistes a l'Estat espanyol.

Paral·lelament, i obviant el recurs a altres mecanismes polítics, s'imposà la intervenció de l'autogovern català mitjançant l'aplicació, fins aleshores inèdita, del mecanisme coercitiu emparat en l'article 155 de la Constitució espanyola, que significà la dissolució del Parlament de Catalunya, la convocatòria d'eleccions al Parlament de Catalunya pel Govern espanyol, el cessament de l'executiu i el sotmetiment de l'Administració catalana a l'autoritat de l'Estat.

En efecte, el Ple del Senat de 27 d'octubre de 2017 aprovà les mesures coactives requerides pel Govern per garantir el compliment de les obligacions constitucionals i la protecció de l'interès general. Aquestes mesures foren qüestionades en seu jurisdiccional a través de diversos recursos. Les posteriors sentències del Tribunal Constitucional, que avalaren la constitucionalitat de les mesures adoptades a l'empara de l'article 155 CE, implicaren la continuïtat de les interpretacions contràries a plantejar en termes de diàleg la solució al principal problema polític de l'Estat.

A tot això, s'hi sumà posteriorment, com a resultat evident de la renúncia al diàleg i la negociació política, un procés judicial que assumiria la Sala Penal del Tribunal Suprem, amb el resultat d'una condemna a nou dels processats —membres del Govern català, del Parlament de Catalunya o dirigents d'entitats sobiranistes— a penes de presó d'entre 9 i 13 anys pel delictes, entre d'altres, de sedició (STS 459/2019). Però la causa no s'esgotà amb aquesta condemna. El seu caràcter general contra el moviment independentista s'ha concretat en la fragmentació en múltiples causes seguides davant diversos jutjats d'instrucció, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, el Tribunal de Comptes, l'Audiència Nacional i el Tribunal Suprem i les causes vinculades a les protestes massives, amb motiu de les sentències del judici del Tribunal Suprem. En aquestes causes s'han vist involucrats centenars de ciutadans, alcaldes, diputats, membres del Govern i de l'Administració de la Generalitat, acadèmics, activistes socials, etc.

De forma creixent des de 2013, l'estratègia de judicialització com a resposta al conflicte ha comportat penes de presó, multes, inhabilitacions, exili com a forma de respondre a les penes i, en definitiva, un nombre altíssim d'imputacions. Es calcula que al novembre de 2020 hi ha més de 2.800 persones que han estat o continuen estant encausades per algun delictes que es deriva de la participació en actes relacionats amb el 9N, el referèndum del 2017 o les mobilitzacions i protestes ciutadanes de resposta a la repressió que ha desencadenat el procés de reivindicació del dret a l'autodeterminació de Catalunya. Un procés judicial que ha esdevingut una autèntica causa general contra l'independentisme, que aplica el dret penal de l'enemic contra qui exerceix i defensa el dret a l'autodeterminació.

Davant aquesta situació, no hi ha dubte que una societat que es pretén avançada des del punt de vista democràtic ha de recuperar com a prioritària la via política per a la resolució dels conflictes de naturalesa política. Una Constitució democràtica no s'ha d'erigir com un mur

davant un problema polític profundament arrelat en la societat sinó que, ben al contrari, ha d'exercir una funció integradora, permetre el lliure debat parlamentari de totes les iniciatives polítiques i fer possible l'expressió democràtica dels ciutadans per decidir el tipus d'articulació política que desitgen. I la millor eina per a la construcció de la solució esmentada és la de posar fi a la judicialització del conflicte i a l'exclusiu enfocament penalista dels poders i les institucions de l'Estat mitjançant l'amnistia per a tots els condemnats i encausats.

III

L'amnistia és una iniciativa que es diferencia del dret de gràcia per la naturalesa parlamentària, i té tradició a Europa, tal com l'entendem avui, des del segle XVIII. Hi ha hagut diverses lleis d'amnistia durant el segle XX i, la majoria, han implicat la fi d'un conflicte, tot i que no la solució d'aquest conflicte –si la repressió mai és l'origen d'un conflicte, tampoc en pot ser la solució–, i s'han vinculat, d'alguna manera, a un acord polític que incloïa una solució política al conflicte en qüestió.

Aquesta configuració de l'amnistia com a via de superació d'un greu conflicte polític entronca, a més, amb precedents històrics a l'Estat espanyol. D'una banda, l'amnistia ratificada per la Diputació Permanent del Congrés dels Diputats el 1936, a propòsit del Decret Llei de 21 de febrer del mateix any. Les concomitàncies amb la situació actual són evidents, ja que aquesta amnistia implicà, entre d'altres, deixar sense efecte les penes de 30 anys de presó per delictes de rebel·lió que el Tribunal de Garanties Constitucionals de la Segona República hauria imposat al President de la Generalitat i a membres del seu Govern pels fets del 6 d'octubre de 1934. L'exposició de motius del Decret Llei és prou eloqüent del sentit de l'amnistia ja que qualifica «d'una mesura de pacificació convenient al bé públic i a la tranquil·litat de la via nacional, en què estan interessats per igual tots els sectors polítics».

D'altra banda, la Llei d'amnistia de 1977 (46/1977, de 15 d'octubre) amnistià els delictes comesos amb anterioritat al 15 de desembre de 1976, fet que va permetre alliberar els presos polítics però també mantenir la impunitat dels crims de la dictadura. Des de l'any 2013, i segons Amnistia Internacional, diversos mecanismes de les Nacions Unides –Grup de Treball sobre desaparicions forçades o involuntàries, Comitè contra la tortura, Comitè de drets humans, Comitè contra la desaparició forçada i Relator especial sobre veritat, justícia i reparació, entre d'altres– han recordat a l'Estat espanyol que les amnisties, els indults i altres mesures similars que impedeixen que els autors de grans violacions de drets humans siguin jutjats pels tribunals són incompatibles amb les seves obligacions internacionals i els tractats firmats.

No obstant, hi ha altres referències europees de lleis d'amnistia que respecten el principi de no incloure els delictes de lesa humanitat i que van en la direcció de la resolució de conflictes entre els estats i els pobles. A l'Estat francès, s'han aprovat diverses lleis d'amnistia vinculades al procés de descolonització d'Algèria, 3 lleis vinculades a moviments independentistes del seu territori a la dècada dels vuitanta i també la Llei de l'any 1988 per a la celebració d'un referèndum d'autodeterminació a Nova Caledònia –que s'ha de celebrar durant la tercera dècada del segle XXI–, incorporant-hi un article sobre l'amnistia als delictes

d'ordre polític, social o econòmic efectuats en el marc del procés d'autodeterminació i excloent-ne els crims de sang.

D'altra banda, també hi ha la Llei d'amnistia a Portugal, aprovada l'any 1996 per amnistiar els representants d'una organització revolucionària, entre els quals, un dels herois de la Revolució dels Clavells de 1974.

Més enllà de llistar alguns precedents de lleis europees d'amnistia, aquesta Llei vol ser un punt de partida, una condició necessària per a la resolució del conflicte, que garanteixi la fi de la repressió política en el marc de la lluita pel dret a l'autodeterminació i que pugui ser la primera llavor per a l'exercici legítim del dret a l'autodeterminació.

IV

És sabut que la Constitució no menciona explícitament la figura de l'amnistia. Amb tot, conté una referència al dret de gràcia en l'article 62.*i*, en què hi diu que correspon al Rei «exercir el dret de gràcia d'acord amb la llei, que no podrà autoritzar indults generals». Aquesta regulació constitucional es completa amb el que disposa l'article 87.3, que estableix la prohibició de la iniciativa legislativa popular amb relació a la prerrogativa de gràcia, i en l'article 102.3, que n'impedeix l'aplicació en els supòsits de responsabilitat criminal del President i la resta de membres del Govern.

Això és rellevant perquè el silenci constitucional a propòsit de l'amnistia, combinat amb l'expressa prohibició pel que fa als indults generals, ha portat alguns sectors de la doctrina penal a sostenir que la Constitució exclou l'amnistia del nostre ordenament jurídic, amb l'argument que, si el text constitucional prohibeix expressament, com a mínim, l'indult general, amb més motiu s'ha d'entendre que prohibeix l'amnistia. No obstant, aquesta interpretació — de signe prohibicionista — ha estat contradita per nombrosos pronunciaments de la doctrina penal i constitucional, que han defensat l'admissibilitat de l'amnistia en el marc de la Constitució de 1978. De fet, la mateixa doctrina del Tribunal Constitucional, concretament les Sentències 63/1983 i 147/1986, ha confirmat aquesta última orientació doctrinal en no qüestionar, en termes constitucionals, l'actuació del legislador en aprovar una legislació d'amnistia, afirmant, a més, la possibilitat de concebre-la com «una raó derogatòria retroactiva d'unes normes i dels efectes lligats a les mateixes» (STC, 63/1983, FJ2).

D'altra banda, sense deixar de tenir en compte que en la trajectòria històrica del constitucionalisme espanyol es troben precedents de l'admissibilitat de l'amnistia sense expressa previsió constitucional, es poden aduir altres arguments a favor de la inequívoca constitucionalitat d'aquest tipus d'iniciatives. En primer lloc, la possibilitat d'incloure l'amnistia en la genèrica previsió del dret de gràcia de l'article 62.*i* CE, en tant que aquesta figura tradicionalment en forma part i és substantivament diferent de l'indult. També, i partint del raonament anterior, que la prohibició que conté el precepte constitucional es refereix exclusivament als indults generals. Finalment, el fet que l'Estat pot dictar disposicions retroactives favorables (art. 9.3 CE), cosa que, combinada amb l'absència de prohibició expressa de l'amnistia, no n'impediria una legislació, ja que, com s'ha indicat anteriorment, resulta molt similar a la legislació penal amb efectes retroactius. D'acord amb aquesta interpretació constitucional favorable a l'aprovació de lleis d'amnistia, val a dir que aquesta figura, com a causa d'extinció de la responsabilitat penal que és, continua present en l'article 666.4 de la Llei d'enjudiciament criminal. Així doncs, no hi ha dubte que del marc

constitucional es desprèn amb claredat que l'amnistia forma part de les potestats del legislador.

Aquesta Proposició de Llei es fonamenta, com s'ha dit, en el pressupòsit d'un greu conflicte entre les institucions polítiques de Catalunya i Espanya, que ha donat lloc a elevades penes de presó per als condemnats com a conseqüència de l'organització d'un referèndum o la celebració de manifestacions massives. Però també es fonamenta en el valor «justícia» com a instrument per superar el conflicte polític i recuperar l'estabilitat i la normalitat política. El valor constitucional, a més, es manifesta i s'articula conjuntament amb altres principis i valors democràtics, especialment el principi d'igualtat, ja que en l'articulat es determinen amb precisió l'abast temporal, les conductes delictives a les quals s'aplica i també l'àmbit subjectiu dels beneficiaris.

V

Pel que fa als aspectes formals, als quals aquesta Proposició de Llei se subjecta, s'ha d'assenyalar que no sembla que hi hagi dubte sobre el fet que l'amnistia constitueix una matèria penal, i que, consegüentment, ha de ser aprovada mitjançant Llei parlamentària, a més que, d'acord amb l'article 149.1.6 CE, en tractar-se d'una competència exclusiva de l'Estat, han de ser les Corts Generals les competents per aprovar-la. Pel que fa al tipus de llei, tampoc sembla que es generi controvèrsia de cap mena, en la mesura en què, com s'ha dit, es tracta de matèria penal i, per tant, afecta drets fonamentals, per la qual cosa, de conformitat amb l'article 81 CE, la llei ha de tenir el caràcter d'orgànica.

Entrant en els aspectes materials, i en coherència amb tot el que s'ha exposat, aquesta Proposició de Llei té com a àmbit objectiu tot els actes d'intencionalitat política, qualsevol que en fos el resultat, tipificats com a delictes o com a conductes punibles administrativament, realitzats des de l'1 de gener de 2013 i fins al moment de l'entrada en vigor de la Llei, qualsevulla que en sigui la denominació i el contingut. S'entendrà per *intencionalitat política* qualsevol fet vinculat a la preparació, l'organització, la convocatòria, el finançament, l'afavoriment, la promoció, l'execució i la celebració tant del procés participatiu sobre el futur polític de Catalunya de 9 de novembre de 2014 com del referèndum d'autodeterminació d'1 d'octubre de 2017, com també els actes de protesta a la via pública que, amb la finalitat de defensar les consultes esmentades o de criticar l'actuació de les autoritats governamentals o jurisdiccionals haguessin estat perseguits penalment o administrativament des de la data de celebració del referèndum. S'entendrà per *moment de realització de l'acte* el moment en què s'inicià l'activitat subjecta a procediment penal, en qualsevol de les fases preprocessals, processals i d'execució, o administratiu, en qualsevol de les fases d'iniciació i instrucció i de finalització del procediment.

Queden compresos a l'amnistia tots els delictes i les infraccions administratives vinculats a la causa especial núm. 20907/2017, jutjada pel Tribunal Suprem, com també totes les causes obertes pel Tribunal Suprem, l'Audiència Nacional, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i qualsevol altre tribunal, amb relació als fets esdevinguts a Catalunya al voltant de la celebració del Referèndum de l'1 d'octubre de 2017, i totes les actuacions prèvies o posteriors relatives a l'organització.

L'amnistia també s'aplica a tots els delictes per fets esdevinguts a les manifestacions i protestes posteriors a la sentència de la causa especial núm. 20907/2017 lliurada el dia 14 d'octubre de 2019 i a l'organització de la consulta del 9 de novembre de 2014 per la

Generalitat de Catalunya. L'amnistia també inclou les sancions lliurades o que pugui decidir el Tribunal de Comptes amb relació a les causes esmentades al paràgraf anterior.

L'amnistia deixarà sense efecte de cap mena, a més, els processos constitucionals, administratius, d'extradició activa, de cooperació jurídica europea i internacional, econòmics o comptables i electorals, conclosos o iniciats en cada un d'aquests àmbits, relacionats amb les finalitats esmentades, com també a les investigacions impulsades en l'àmbit policial, fiscal o jurisdiccional amb la mateixa finalitat. No es podrà iniciar cap procediment ni diligència de cap tipus amb relació als fets descrits ni amb els relacionats amb els mateixos que fossin o haguessin pogut ser enjudiciats per connexió amb els fets esmentats. Així, les diligències i els procediments encara no conclosos o sense resolució ferma seran arxivats sense més tràmit i tampoc no es podrà iniciar cap altre procediment o diligència amb relació als fets referits ni a d'altres de relacionats que fossin o haguessin pogut ser enjudiciats per connexió.

Pel que fa a l'àmbit subjectiu, l'amnistia s'estén a tots els possibles responsables penals, en qualsevol de les possibles manifestacions, així com als responsables civils directes i subsidiaris i als eventuals partícips a títol lucratiu.

L'amnistia portarà emparellada, com a conseqüència, l'extinció de la responsabilitat criminal derivada de les penes imposades o que es poguessin imposar amb caràcter principal o accessori, així com de les responsabilitats civils de qualsevol índole, exigibles davant qualsevol jurisdicció i derivades dels fets descrits. Igualment, es posarà fi a les investigacions i els processos judicials iniciats i a les declaracions de rebel·lia processal, processos d'extradició, euroordres o sol·licituds de suplicatori per sotmetre a judici les persones responsables de les actuacions o omissions relatives als fets amnistiats. L'amnistia també determinarà la reintegració en la plenitud dels seus drets actius i passius els funcionaris civils sancionats, com també la reincorporació als cossos que pertanyin, si n'haguessin estat separats, sense dret a percebre havers pel temps en què no haguessin prestat servei efectiu, però amb el reconeixement de l'antiguitat corresponent i la percepció dels havers passius, si escau. També significarà l'eliminació dels antecedents penals i les notes desfavorables en expedients personals, fins i tot quan el sancionat hagués mort. Es tornaran les fiances i les penes, les sancions o multes de caràcter econòmic amb l'interès legal del diner i tota classe d'embargaments, limitacions o restriccions de disposició patrimonial dels encausats o afins, a sol·licitud dels interessats.

L'amnistia també deixa sense efecte les resolucions judicials i els actes administratius o governamentals que hagin produït acomiadaments, sancions, limitacions o suspensions dels drets actius o passius dels treballadors per compte aliè, derivats dels fets previstos en aquesta Llei, restituint als afectats tots els drets que tenien en el moment d'aplicació si no s'haguessin produït aquelles mesures, incloses les cotitzacions de la Seguretat Social i Mutualisme Laboral que, com a situació d'assimilades a l'alta, seran càrrec a de l'Estat.

Finalment, la Llei preveu l'aplicació de l'amnistia d'ofici o a instància de part, amb audiència, en tot cas, del Ministeri Fiscal. L'acció per sol·licitar-la serà pública i imprescriptible, si bé els efectes econòmics restaran subjectes a les normes de prescripció de l'ordenament jurídic. La seva aplicació correspondrà exclusivament als jutges i tribunals, i també a la jurisdicció no penal, si entenguessin o haguessin entès de les diligències i causes a les quals afecta aquesta Llei, qualsevol que sigui l'estat de tramitació. Tot això afectarà igualment les fiscalies de qualsevol òrgan jurisdiccional o administratiu, i les autoritats policials que hagin obert i arxivat o encara mantinguin diligències de qualsevol classe. A excepció de les resolucions d'excarceració, que seran acordades i executades d'immediat, aquestes resolucions s'adoptaran d'ofici, amb notificació immediata als interessats, en el termini màxim de dos mesos fins i tot quan haguessin cessat els seus efectes. El termini perquè els interessats o

els seus hereus puguin sol·licitar les resolucions o còpies autèntiques de les resolucions serà de cinc anys. Els interessats només podran recórrer les resolucions quan hagin estat denegades. L'autoritat judicial competent ordenarà, en el termini màxim d'una audiència, la immediata llibertat dels beneficiats per l'amnistia que es trobessin a presó i deixarà sense efecte les ordres de busca i captura dels que estiguessin declarats en rebel·lia. En cas de requerir-la, les autoritats competents proveiran de passaports vàlids o aixecaran qualsevol restricció que pesés sobre la llibertat de moviments dels amnistiats i que pogués estar reflectida en els sentits de control i cooperació judicial i policial.

Per tot això, en nom de ens dirigim a la Mesa del Congrés dels Diputats, a l'empara del que estableixen l'article 124 i següents del vigent Reglament del Congrés dels Diputats, per presentar la següent Proposició de Llei Orgànica de regulació de l'amnistia i de resolució del conflicte polític entre Catalunya i l'Estat espanyol.

ARTICLE PRIMER

1. Queden amnistiats tots els actes d'intencionalitat política, qualsevol que en fos el resultat, tipificats com a delictes o com a conductes determinants de responsabilitat administrativa efectuats des de l'1 de gener de 2013 fins al moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, qualssevol que sigui la denominació i el contingut. S'entendrà per *intencionalitat política* qualsevol fet vinculat a la lluita democràtica per l'autodeterminació de Catalunya.

En qualsevol cas, tindran la consideració d'actes d'intencionalitat política els fets vinculats a la preparació, l'organització, la convocatòria, el finançament, l'afavoriment, la promoció, l'execució i la celebració tant del procés participatiu sobre el futur polític de Catalunya de 9 de novembre de 2014 com del referèndum d'autodeterminació d'1 d'octubre de 2017, com també els actes de protesta a la via pública que, amb la finalitat de defensar el referèndum o de criticar l'actuació de les autoritats governatives o jurisdiccionals haguessin estat perseguits penalment o administrativament des de la data de celebració del referèndum.

2. S'entendrà per *moment de realització de l'acte* el moment en què s'inicià l'activitat subjecta a procediment penal, en qualsevol de les fases preprocessals, processals i d'execució, o administratiu, en qualsevol de les fases d'iniciació i instrucció i de finalització del procediment.
3. Quedaran en tot cas compresos dins l'àmbit objectiu de l'amnistia, sempre que els fets tinguin la consideració d'actes d'intencionalitat política:
 - a) Els delictes de rebel·lió i sedició i la resta de delictes contra l'ordre públic, entenent com a tal qualsevol dels delictes del Títol XXII del Llibre II del Codi Penal.
 - b) Els delictes de prevaricació, falsedat, malversació de cabals públics, desobediència o revelació de secrets.
 - c) Els actes d'expressió i d'opinió en premsa, impremta, xarxes socials, creacions artístiques o qualsevol altre mitjà de comunicació que hagin estat

valorats com a delictes d'incitació a l'odi vinculats al conflicte polític amb Catalunya.

- d) Els actes de diversa índole que hagin estat mediats pels actes amnistiats, sigui quina sigui la denominació i la ubicació legal.
4. L'amnistia deixarà sense efecte de cap mena, a més, els processos constitucionals, administratius, d'extradició activa, de cooperació jurídica europea i internacional, econòmics o comptables i electorals, conclusos o iniciats en cada un d'aquests àmbits, relacionats amb les finalitats en l'apartat primer, així com les investigacions impulsades en l'àmbit policial, fiscal o jurisdiccional amb la mateixa finalitat.
5. No es podrà iniciar cap procediment ni diligència de cap classe amb relació als fets descrits en el numeral primer d'aquest article ni amb les relacions amb aquests que fossin o haguessin pogut ser enjudiciats per connexió amb els fet esmentats.

Concretament, les persones beneficiàries d'aquesta Llei no podran, en el futur, ser interrogades, investigades, citades a comparèixer, detingudes, retingudes, processades o interpellades de cap manera pels fets inclosos en aquesta amnistia.

6. Les diligències i els procediments encara no conclusos o sense resolució ferma seran arxivats sense més tràmit.

ARTICLE SEGON

1. L'amnistia determinarà l'extinció de la responsabilitat criminal derivada de les penes imposades o que es poguessin imposar amb caràcter principal o accessori, així com les responsabilitats civils de qualsevol índole exigibles en qualsevol jurisdicció derivada de tals fets.
2. Els efectes i beneficis de l'amnistia a què es refereix el primer article d'aquesta Llei seran, en cada cas, els següents:
 - a) L'autoritat judicial competent ordenarà la immediata llibertat dels beneficiats per l'amnistia que es trobessin a presó i deixarà sense efectes les ordres de busca i captura nacionals, europees i internacionals dels que estiguessin declarats en rebel·lia. En el cas de requerir-los, les autoritats competents proveiran de passaports vàlids o aixecaran qualsevol restricció que pesés sobre la llibertat de moviments dels amnistiats i que es pogués trobar reflectida en els sistemes de control i cooperació judicial i policial.
 - b) Es posarà fi a les investigacions i als processos judicials iniciats, com també a les declaracions de rebel·lia processal, processos d'extradició, euroordres o sol·licituds de suplicatori per sotmetre a judici les persones responsables de les actuacions i omissions citades en l'article 1 d'aquesta Llei.
 - c) La reintegració en la plenitud dels drets actius i passius dels funcionaris civils sancionats, així com la reincorporació als respectius cossos, si n'haguessin estat separats. Els funcionaris reposats no tindran dret a percebre havers pel temps en què no haguessin prestat servei efectiu, però

se'ls reconeixerà l'antiguitat que els correspongui com si no hi hagués hagut interrupció en la prestació dels serveis.

- d) L'eliminació dels antecedents penals i les notes desfavorables en expedients personals, fins i tot quan el sancionat hagués mort o hagués causat baixa per qualsevol altre motiu que no fos sancionador.
- e) Es retornaran les fiances i les penes, sancions i multes de caràcter econòmic amb l'interès legal del diner, a favor de les persones que les constituïren, dipositaren o liquidaren o a càrrec de qui foren executades, així com tota classe d'embargaments, limitacions o restriccions de disposició patrimonial dels encausats o afins, a sol·licitud dels interessats.

ARTICLE TERCER

L'amnistia deixa sense efecte les resolucions judicials i els actes administratius o governatius que hagin produït acomiadaments, sancions, limitacions o suspensions dels drets actius o passius dels treballadors per compte aliè, derivats dels fets previstos en aquesta Llei, restituint als afectats tots els drets que tindrien en el moment d'aplicació si no s'haguessin produït tals mesures, incloses les cotitzacions de la Seguretat Social i Mutualisme Laboral que, com a situació assimilada a l'alta, seran càrrec de l'Estat.

ARTICLE QUART

1. L'amnistia s'aplicarà d'ofici o a instància de part amb audiència, en tot cas, del Ministeri Fiscal. L'acció per sol·licitar-la serà pública.
2. L'aplicació de l'amnistia, en cada cas, correspondrà amb exclusivitat als jutges i tribunals que entenguessin o haguessin entès de les diligències i causes a les quals afecta aquesta Llei.
3. En tot cas, les citades autoritats adoptaran, d'acord amb les lleis processals en vigor i amb caràcter d'urgència, les decisions pertinents en compliment de la Llei, qualsevol que sigui l'estat de tramitació del procés i la jurisdicció de què es tracti.
4. A més, a petició de l'interessat, es podrà certificar la integritat de l'expedient i, en tot cas, la resolució final recaiguda que aquesta Llei deixa sense efecte i la resolució de l'aplicació a les diligències corresponents.
5. Del mode expressat en els numerals anteriors procediran els tribunals, sigui quina sigui la denominació i jurisdicció aliena a la penal, juntes electorals i altres organismes que hagin intervingut en les causes, els processos i els expedients en què han intervingut o encara intervinguin i que s'hagi vist afectat per aquesta Llei.
6. El que es disposa en el numeral anterior afecta per igual les fiscalies de qualsevol òrgan jurisdiccional o administratiu, con també les autoritats policials que hagin obert i arxivat o encara mantinguin diligències de qualsevol tipus relacionades amb els fets objecte d'aquesta Llei d'amnistia.
7. A excepció de les resolucions d'excarceració i l'aixecament de les declaracions de rebel·lia processal, que seran acordades i executades d'immediat, les resolucions referides en els numerals precedents s'adoptaran d'ofici, amb notificació immediata als interessats, en el termini màxim de dos mesos, encara que n'haguessin cessat

els efectes. El termini perquè els interessats o els seus hereus puguin sol·licitar les resolucions o còpies autèntiques de les resolucions serà de cinc anys.

8. Les resolucions que es dictin només es podran recórrer quan siguin denegatòries.

ARTICLE CINQUÈ

Les accions per al reconeixement dels drets establerts en aquesta Llei seran imprescriptibles. No obstant, els efectes econòmics dels drets reconeguts estaran subjectes a les normes de prescripció de l'ordenament jurídic.

ARTICLE SISÈ

Aquesta Llei entrarà en vigor el mateix dia de la publicació al *Butlletí Oficial de l'Estat*.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL ÚNICA

En tot cas, queden compreses en l'aplicació d'aquesta Llei, entre d'altres, la Causa Especial 20907/2017, seguida davant el Tribunal Suprem; el Sumari 1/19, seguit davant la Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya; el Sumari 2/19, seguit davant la Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya; el Procediment Abreviat 2/2019, seguit davant la Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya; el Procediment Abreviat 478/18, seguit davant el Jutjat Penal núm. 11 de Barcelona; el Procediment Abreviat 99/2018, seguit davant el Jutjat Central d'Instrucció núm. 6 de l'Audiència Nacional; el Sumari 7/2019, seguit davant la Secció 1a de l'Audiència Nacional; el Sumari 5/18, seguit davant el Jutjat d'Instrucció núm. 13 de Barcelona; el Sumari 80/19, seguit davant la Secció d'Enjudiciament del Tribunal de Comptes; les Diligències Prèvies 576/2019, seguides davant el Jutjat d'Instrucció núm. 4 de Figueres; el Procediment Abreviat 58/19, seguit davant el Jutjat d'Instrucció núm. 3 de Tortosa; les Diligències Prèvies 2/2020, seguides davant la Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, i el Procediment Abreviat 1/2012, seguit davant la Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.